Cod ymarfer ar gyfer System Cynrychiolwyr Ysgol

Cod 16: 2025 Fersiwn 1.0

Daw i rym: 1 Medi 2026

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

Dyddiad	Yn disodli	Disgrifiad o'r Newid
27 Awst 2026	Ddim yn berthnasol	Dim angen newidiadau ar ôl yr adolygiad blynyddol
22 Ionawr 2026	Fersiwn 2020	Newidiadau i adlewyrchu System Cynrychiolwyr Ysgol newydd
1 Mawrth 2020	Fersiwn 01 2018	Atodiad ychwanegol a mân newid i eiriad cyfrifoldebau Ysgol.

Perchennog y Ddogfen	Cymeradwywyd Gan	Dyddiad Cymeradwyo	Amlder Adolygu
Undeb y Myfyrwyr.	Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd.	27 Awst 2026	Blynyddol

Sylwer: Mewn amgylchiadau eithriadol, ac yn amodol ar gymeradwyaeth Cadeirydd Pwyllgor Rheoliadau ac Achosion Arbennig y Senedd gall cyfrifoldebau a neilltuir i Ysgolion, Penaethiaid Ysgol, Swyddogion Ysgol neu Bwyllgorau Ysgol yn y Rheoliadau hyn gael eu mabwysiadu gan y Coleg, Pennaeth y Coleg, Swyddogion y Coleg neu Bwyllgorau'r Coleg yn y drefn honno, fel y bo'n briodol.

Cod ymarfer ar gyfer System Cynrychiolwyr Ysgol

Mae'r Cod hwn yn amlinellu rolau a chyfrifoldebau Cynrychiolwyr Ysgol.

Egwyddorion Sylfaenol

1. Mae Cynrychiolwyr Ysgol yn rhan hollbwysig o Brifysgol Bangor. Drwy weithredu system ledled y Brifysgol gyfan, gall Cynrychiolwyr Ysgol roi adborth ynglŷn â chynnwys y cwrs ac asesu, strwythur y cwrs a'r dulliau addysgu/dysgu, a phrofiad academaidd cyffredinol eu cyd-fyfyrwyr. Gellir trosglwyddo adborth o'r fath i'r ysgolion, y colegau, Undeb Bangor (Undeb Myfyrwyr Bangor), Pwyllgorau Cyswllt Staff-Myfyrwyr (SSLiC), a chyfarfodydd ad-hoc gyda'r staff uwch. Mae'n bwysig cynnwys staff dysgu a gweinyddol yr ysgolion a'r colegau a chael eu cefnogaeth os yw systemau o'r fath am lwyddo.
2. Mae System Cynrychiolwyr Ysgol y Brifysgol wedi'i seilio ar gydweithrediad agos rhwng y maes academaidd (yr ysgolion), Undeb y Myfyrwyr, a'r gwasanaethau canolog. Disgwylir i Gynrychiolwyr Ysgol fynychu pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr mewn ysgolion. Bydd disgwyl i'r Pwyllgorau Cyswllt ystyried materion a mynd i'r afael â nhw ar lefel y coleg/yr ysgol. Disgwylir i Gynrychiolwyr Ysgol fynychu cyfarfodydd Undeb Bangor: cyfarfodydd a gynhelir rhwng cynrychiolwyr ysgol unigol a Thîm Llais Myfyrwyr Undeb Bangor. Caiff y materion a ystyrir yng nghyfarfodydd Undeb Bangor eu codi gan staff neu Swyddogion Undeb Bangor yn y Grŵp Tasg priodol, pwyllgor canolog arall neu gydag aelod perthnasol o staff y Brifysgol.
3. Mae cydweithio rhwng Cynrychiolwyr Ysgol a'r staff academaidd yn hollbwysig er mwyn ymgysylltu'n llwyddiannus â myfyrwyr. Ym Mangor, mae ymgysylltu â'r myfyrwyr yn golygu galluogi'r myfyrwyr i gymryd rhan weithredol o ran datblygu, rheoli a llywodraethu'r Brifysgol, y rhaglenni academaidd a'r profiad dysgu. Cyflawnir hynny drwy weithio mewn partneriaeth ag Undeb Bangor a'r myfyrwyr yn ehangach, a thrwy system gadarn o gynrychiolwyr ysgol sy'n cael cefnogaeth dda.
4. Nod y System Cynrychiolwyr Ysgol yw darparu cynrychiolaeth ar lefel ysgol yn hytrach nag ar lefel cwrs. Mae Cynrychiolwyr Ysgol yn gweithio fel tîm gyda'r cynrychiolwyr eraill yn eu hysgol i sicrhau bod gan fyfyrwyr yn eu hysgol gyfleoedd i roi adborth ar eu profiad academaidd, waeth beth fo'u cwrs, eu blwyddyn, eu dull astudio neu ffactorau eraill.
5. Mae'r System Cynrychiolwyr Ysgol hon wedi'i chynllunio i rymuso myfyrwyr i wneud newid ystyrlon i'w profiad academaidd, i roi'r sgiliau, y gefnogaeth a'r hyder i'n Cynrychiolwyr Ysgol i wneud gwahaniaeth ym Mangor ac i sicrhau deialog barhaus ac effeithiol rhwng y Brifysgol, Undeb Bangor a myfyrwyr, yn unol â Strategaeth Profiad Myfyrwyr Prifysgol Bangor 2030, a strategaeth Undeb Bangor 2025-30.

Cyfrifoldebau Ysgolion

6. Fel rheol, dylai Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr ym mhob ysgol fod yn gyfrifol am oruchwylio'r system Cynrychiolwyr Ysgol. Nid yw hyn o reidrwydd yn golygu y dylai'r Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr weinyddu'r system os oes cymorth i'w gael gan staff eraill, ond dylai'r Cyfarwyddwr sicrhau bod cyfarfodydd yn cael eu cynnal

yn rheolaidd, bod unrhyw faterion a godir yn cael eu hunioni, a bod y system Cynrychiolwyr Ysgol yn bodloni'r gofynion a nodir yn y Cod yma. Dylai'r Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr fel arfer gyd-gadeirio Pwyllgor Cyswllt Staff-Myfyrwyr yr ysgol gyda myfyriwr. Mae'r Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr hefyd yn gyfrifol am sicrhau bod y myfyrwyr yn ymwybodol o sut mae'r ysgol yn gweithio gyda'r Cynrychiolwyr Ysgol er mwyn gwella profiad y myfyrwyr yn barhaus, ac os bydd unrhyw newidiadau, dylid rhoi gwybod amdanynt yn eglur i'r corff myfyrwyr.

Penodi Cynrychiolwyr Ysgol

7. Dylai'r ysgolion sicrhau bod nifer eu Cynrychiolwyr Ysgol yn adlewyrchu maint, cyfansoddiad a natur yr ysgol, trwy ddilyn Strwythur Cynrychiolwyr Ysgol Undeb y Myfyrwyr.
8. Penodir Cynrychiolwyr Ysgol gan Undeb Bangor, mewn cydweithrediad ag Ysgolion. Gall y broses benodi amrywio yn ôl ysgol, yn ôl faint o ddiddordeb sydd yn y rôl, a ffactorau eraill sy'n benodol i'r ysgol.
9. Lle mae rhaglenni'n ddarostyngedig i ofynion Corff Proffesiynol, Statudol a Rheoleiddiol, gall Ysgolion gymhwyso strwythurau cynrychioladol neu derminoleg amgen i sicrhau bod y gofynion hynny'n cael eu bodloni. Lle bydd hyn yn digwydd, dylai Ysgolion drafod cynigion gydag Undeb y Myfyrwyr, a ddylai gadw cofnod o ganlyniad y trafodaethau hyn.
10. Bydd Cynrychiolwyr Ysgol yn cael eu penodi ar ddau achlysur yn ystod y flwyddyn academaidd:
    - Cyn diwedd Semester Dau o'r flwyddyn academaidd flaenorol, i fyfyrwyr ym mlynyddoedd 2, 3, 4 neu ar gyrsiau ôl-radd,
    - O fewn pythefnos cyntaf Semester Un, i fyfyrwyr ym mlwyddyn 1 cwrs israddedig neu ôl-radd, ac i unrhyw rolau nad ydynt eisoes wedi'u llenwi.
    - Os na chaiff yr holl swyddi eu llenwi yn ystod pythefnos cyntaf Semester Un, ewch ati ar ôl y dyddiad hwnnw i lenwi pob swydd.

Cyfarfodydd gyda Chynrychiolwyr Ysgol

11. Dylai pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr ysgolion gyfarfod o leiaf ddwywaith bob semester. Dylai pob cynrychiolydd ysgol gael gwahoddiad i gyfarfodydd pwyllgor cyswllt staff-myfyrwyr eu hysgol. Dylai'r ysgolion rhoi'r wybodaeth berthnasol am amseroedd a dyddiadau cyfarfodydd pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr i bob cynrychiolydd ysgol mewn da bryd cyn y cyfarfodydd.
12. Dylid hysbysu cynrychiolwyr ysgol am drefn a phrosesau pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr yr ysgolion yn y cyfarfod cyntaf pob blwyddyn academaidd.
13. Dylai pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr ysgolion gael eu cyd-gadeirio gan fyfyriwr ac aelod staff (fel arfer y Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr), ac mi gaiff hynny ei gytuno gan y pwyllgor yng nghyfarfod cyntaf pob blwyddyn academaidd. Dylai fod o leiaf dau aelod staff academaidd (heblaw'r cyd-gadeirydd) ar bwyllgor cyswllt staff-myfyrwyr pob ysgol. Lle bo angen, gellid gwahodd cynrychiolwyr o’r Gwasanaethau Proffesiynol i gyfarfod y pwyllgor cyswllt staff-myfyrwyr. Ni ddylai nifer y staff sy'n bresennol fod yn fwy na nifer y myfyrwyr.
14. Os bydd strwythurau neu derminoleg gynrychioliadol amgen yn bresennol o fewn ysgol (gweler pwynt 9), gall enghreifftiau o undod gynnwys sicrhau bod o leiaf un aelod o'r Pwyllgor Cyswllt Staff-Myfyrwyr yn cynrychioli rhaglen benodol sy'n gysylltiedig â Chorff Proffesiynol, Statudol a Rheoleiddiol.

15. Dylai ysgolion ddilyn yr agenda enghreifftiol (Atodiad 01) fel canllaw i sicrhau bod yr holl eitemau perthnasol yn cael eu cynnwys yn ystod pob cyfarfod.
16. Dylid annog yr ysgolion i ddefnyddio Log Monitro Adborth, fel yr un a welwch yn Atodiad 02, i helpu olrhain y newidiadau a wneir fel ymateb i adborth. Dylid rhannu hynny gyda holl gynrychiolwyr cwrs yr ysgol ac Undeb y Myfyrwyr.
17. Dylid anfon cofnodion pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr yr ysgolion mewn da bryd at yr holl gynrychiolwyr cwrs beth bynnag eu presenoldeb yn y cyfarfodydd.
18. Dylid anfon cofnodion pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr ysgolion (ac eithrio unrhyw eitemau a ddaliwyd yn ôl, e.e. materion cyfrinachol, sensitif a/neu bersonol) at Gydlynydd Cynrychiolaeth Undeb Bangor mewn modd amserol.
19. Dylid anfon cofnodion pwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr yr ysgol i fwrdd astudiaethau'r ysgol fel adroddiad rheolaidd.
20. Yn ogystal â phwyllgorau cyswllt staff-myfyrwyr ysgolion, dylai ysgolion sicrhau bod Cynrychiolydd Ysgol yn cael ei wahodd i unrhyw gyfarfod ffurfiol lle mae addysgu a dysgu neu brofiad y myfyrwyr yn cael eu trafod yn rheolaidd, e.e. pwyllgorau addysgu a dysgu'r ysgol / pwyllgorau myfyrwyr ôl-radd ymchwil. Rhaid i'r ysgolion hefyd sicrhau bod cynrychiolwyr ysgol yn cael eu gwahodd i fwrdd astudiaethau'r ysgol. Dylid gwneud ymdrechion i gynnwys cynrychiolwyr ysgol mewn cyfarfodydd perthnasol ar lefel y coleg.
21. Anogir cyfarwyddwyr profiad myfyrwyr i gyfathrebu'n uniongyrchol â Chynrychiolwyr Ysgol y tu allan i gyfarfodydd pwyllgor ffurfiol.
22. Yn ogystal â phwyllgorau ffurfiol, dylai ysgolion ystyried dulliau i ymgysylltu â phob carfan neu garfannau penodol o fyfyrwyr, er enghraifft cyfarfodydd yn y cnawd ar ffurf 'neuadd dref' (lle mae holl fyfyrwyr o'r ysgol neu'r garfan yn cael eu gwahodd i rannu adborth gyda staff a derbyn diweddariad ar ganlyniadau adborth blaenorol) a/neu gyfarfod holl dimau'r ysgol i gael adborth a galluogi cyfathrebu dwyffordd gweithredol. Gellir annog cynrychiolwyr ysgolion i weithio gyda staff i drefnu a llunio'r agenda ar gyfer y cyfarfodydd hyn.

Cyfathrebu â'r myfyrwyr yn ehangach

23. Dylai ysgolion arddangos manylion cyswllt eu Cynrychiolwyr Ysgol mewn lleoliadau a ddefnyddir yn aml yn yr ysgol, yn electronig ac ar hysbysfyrddau. Dylid nodi cynrychiolwyr cyfrwng Cymraeg yn glir. Dylai rhoi manylion hysbysfwrdd Cynrychiolwyr Ysgol i bob myfyriwr yn ogystal â rhestr o Gynrychiolwyr Ysgol o fewn pedair wythnos i Semester Un.
24. Dylai'r ysgolion roi modd i Gynrychiolwyr Ysgol ddosbarthu gwybodaeth i'r myfyrwyr yn ehangach (e.e. gwefan yr ysgol/rhestrau dosbarthu e-byst).
25. Dylai Undeb Bangor (o fewn pythefnos i ddechrau Semester Un) roi rhestr o Gynrychiolwyr Ysgol i Undeb Bangor. Dylai Undeb Bangor gadw'r rhestr o Gynrychiolwyr Ysgol yn gyfredol a hysbysu ysgolion am unrhyw newidiadau.

Cefnogaeth i Gynrychiolwyr Ysgol

26. Argymhellir bod y Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr yn cynnal cyfarfodydd rheolaidd gyda'r Cynrychiolwyr Ysgol ochr yn ochr â'r Pwyllgorau Cyswllt Staff-Myfyrwyr ffurfiol, er mwyn sicrhau bod y cynrychiolwyr yn teimlo eu bod yn cael eu cefnogi ac i nodi unrhyw faterion sy'n codi rhwng cyfarfodydd. Dylid cytuno ynglŷn ag amlder y cyfarfodydd hynny gyda'r Cynrychiolwyr Ysgol ar ddechrau pob blwyddyn academaidd.

27. Os bydd yr ysgolion yn credu nad yw'r Cynrychiolwyr Ysgol yn gwneud y pethau y dylai'r Cynrychiolwyr Ysgol fod yn eu gwneud, dylent hysbysu Cydlynydd Cynrychiolaeth Undeb Bangor. Yna dylai Undeb Bangor gysylltu â'r myfyriwr i weld a oes angen unrhyw gefnogaeth ychwanegol arnyn nhw i wneud y rôl.

Cyfrifoldebau Undeb Bangor (Undeb y Myfyrwyr)

28. Bydd pob Cynrychiolydd Ysgol yn cael gwahoddiad i fynychu cyfarfodydd gyda Thîm Llais Myfyrwyr Undeb Bangor. Bydd cyfarfodydd yn digwydd o leiaf ddwywaith y semester.
29. Anfonir crynodeb o bob cyfarfod at yr holl Gynrychiolwyr Ysgol beth bynnag fo'u presenoldeb yn y cyfarfodydd.
30. Bydd Undeb Bangor yn darparu tudalennau penodol, gan gynnwys mynediad at adnoddau electronig ar ei wefan i System Cynrychiolwyr Ysgol y Myfyrwyr. Bydd y wefan yn dangos rhestr o enwau holl Gynrychiolwyr Ysgol pob ysgol.
31. Bydd Undeb Bangor yn cyfleu gwybodaeth a drafodwyd mewn cyfarfodydd i'r Cyfarwyddwr Ennyn Diddordeb Myfyrwyr lle bo angen.
32. Bydd Undeb Bangor yn darparu llawlyfr electronig gyda gwybodaeth ar gyfer Cynrychiolwyr Ysgol, i gynorthwyo'r myfyrwyr yn eu rôl. Adolygir llawlyfrau yn flynyddol.
33. Bydd Undeb Bangor yn darparu hyfforddiant i Gynrychiolwyr Ysgol sy'n ymwneud â strwythurau, cynrychiolaeth a democratiaeth yr Undeb. Fel rheol, caiff yr hyfforddiant ei gwblhau yn wythnos 3-5 Semester 1. Caiff yr hyfforddiant ei gydlynu gan y Cydlynydd Cynrychiolaeth.
34. Bydd Undeb Bangor yn rhoi gwybod i'r myfyrwyr, a hynny dim hwyrach nag wythnos tri Semester Un, ynghylch yr wybodaeth am yr hyfforddiant a manylion llawlyfr y Cynrychiolwyr Cwrs. I gynrychiolwyr sy'n dechrau'r rôl ar ôl y dyddiad hwn, darperir fersiwn wedi'i recordio o'r hyfforddiant.
35. Bydd yr Is-lywydd Addysg yn adolygu'r wybodaeth a gaiff gan y Cynrychiolwyr Ysgol, y colegau a'r ysgolion. Bydd unrhyw faterion a nodir yn cael eu codi gan Swyddogion Undeb Bangor yn y Grŵp Tasg priodol neu bwyllgor canolog arall.
36. Bydd Undeb Bangor yn cysylltu â'r Cynrychiolwyr Ysgol nad ydynt o bosib yn ymgymryd â'u rôl ac yn cynnig hyfforddiant a chefnogaeth ychwanegol iddynt. Os bydd y myfyriwr yn parhau i beidio ag ymgymryd â'u rolau, bydd Undeb Bangor yn gweithio gyda'r Ysgol a'r Cynrychiolydd Ysgol i gytuno ynglŷn ag ateb i bawb dan sylw, yn unol â phwynt 27 uchod.

Cyfrifoldebau'r Gofrestrfa

37. · Bydd cydymffurfiaeth ysgolion a cholegau â'r System Cynrychiolwyr Ysgol yn cael ei monitro fel rhan o gylch sicrhau ansawdd y Brifysgol, sy'n bwydo i'r Pwyllgor Addysg a Phrofiad Myfyrwyr. Gall Undeb Bangor gyfeirio problemau brys sy'n ymwneud â chydymffurfio â'r System Cynrychiolwyr Ysgol y mae angen sylw y tu allan i'r cylch archwilio, at y Dirprwy Is-ganghellor (Addysg a Phrofiad Myfyrwyr).

Cyfrifoldebau Cynrychiolwyr Ysgol

38. Disgwylir i Gynrychiolwyr Ysgol:
    - Fynychu cyfarfodydd Pwyllgor Cyswllt Staff-Myfyrwyr.
    - Mynychu cyfarfodydd Undeb Bangor.

- Mynychu'r hyfforddiant a ddarperir gan Undeb Bangor ar System y Cynrychiolwyr Ysgol.
- Darllen Llawlyfr Cynrychiolwyr Ysgol Undeb Bangor i ddeall eu rôl yn llawn.

39. Dylai Cynrychiolwyr Ysgol hysbysu eu hysgol a Chydlynydd Cynrychiolaeth Undeb Bangor ar unwaith os nad ydynt eisiau bod yn Gynrychiolwyr Ysgol mwyach.
40. Dylai Cynrychiolwyr Ysgol eu cyflwyno eu hunain i'r myfyrwyr sydd ar y cwrs cyn gynted â phosibl yn Semester Un. Dylai'r Cynrychiolwyr Ysgol gyfathrebu â'r myfyrwyr sydd ar eu cyrsiau i ganfod beth yw'r materion a chyflwyno adroddiad am y canfyddiadau hyn yn ôl i Bwyllgor Cyswllt Staff-Myfyrwyr yr ysgol a chyfarfodydd Undeb Bangor.
41. Dylai'r cynrychiolwyr ysgol gyflwyno gwybodaeth o Bwyllgor Cyswllt Staff-Myfyrwyr yr ysgolion a chyfarfodydd Cyngor Cynrychiolwyr Cwrs Undeb Bangor i'r myfyrwyr sydd ar eu cwrs.

Atodiad 1

Agenda Enghreifftiol o Bwyllgor Staff a Myfyrwyr

Ysgol
Dyddiad
Amser

---

a. Croeso gan y Cadeirydd
b. Aelodau Staff sy'n Bresennol
c. Myfyrwyr sy'n Bresennol
d. Ymddiheuriadau
e. Cofnodion y cyfarfod diwethaf

1. Materion yn Codi
2. Adborth gan gynnwys cyfeirio at gofnod monitro adborth a'i ddefnyddio
3. Pryderon myfyrwyr / Arfer gorau, er enghraifft yng nghyd-destun y themâu isod:
    3.1. Addysgu
    3.2. Asesu ac Adborth
    3.3. Adnoddau (e.e. y Llyfrgell, Technoleg Gwybodaeth)
    3.4. Cefnogaeth Academaidd
    3.5. Trefniadaeth a Rheolaeth
    3.6. Datblygiad Personol
    3.7. Arall
4. Sylwadau/Adborth gan grwpiau penodol o fyfyrwyr (nid yw'r rhestr yn gynhwysfawr)
    4.1. Myfyrwyr Cyd-anrhydedd
    4.2. Myfyrwyr rhyngwladol
    4.3. Myfyrwyr sy'n siarad Cymraeg
    4.4. Myfyrwyr ag anableddau
    4.5. Myfyrwyr sy'n cymudo
5. Y diweddaraf am Gynllun Gweithredu'r Arolwg Cenedlaethol Myfyrwyr (NSS)
6. Diweddariad ar gynllun gwella'r Arolwg Profiad Ôl-raddedigion Hyfforddedig
7. · Dilysu/Ail-ddilysu Rhaglenni
8. Adroddiadau'r Arholwyr Allanol
9. Unrhyw Fater Arall
10. Dyddiad ac amser y cyfarfod nesaf

Atodiad 2

Templed y Log Monitro Adborth

Syniadau ar gyfer y cynllun:

Cynllun 1

Eitem	Teitl	Blwyddyn	Thema	Adborth Penodol (Cadarnhaol neu Negyddol)	Penderfyniad/au neu Weithred/oedd	Gweithredu gan bwy ac erbyn pryd?	Wedi ei gwblhau

Cynllun 2

Adborth Myfyrwyr Israddedig Blwyddyn 1

Eitem	Teitl	Thema	Adborth Penodol (Cadarnhaol neu Negyddol)	Penderfyniad/au neu Weithred/oedd	Gweithredu gan bwy ac erbyn pryd?	Wedi ei gwblhau

Adborth Myfyrwyr Israddedig Blwyddyn 2

Eitem	Teitl	Thema	Adborth Penodol (Cadarnhaol neu Negyddol)	Penderfyniad/au neu Weithred/oedd	Gweithredu gan bwy ac erbyn pryd?	Wedi ei gwblhau